

Στ' ἄσπρα χαλάσματα ἤρθανε τὰ μαῦρα χελιδόνια!

Κάτου στὸν κάμπο τοὺς ἀγροὺς τρικύμισε ἡ Χλωρίδα
 Κ' ἔδῳ στὸ πολυκαίρινο τ' ἀγέρινο παλάτι
 Χλωρὸς κισσὸς πρασίνισε τὸ θλιβερὸ κατῶφλι.
 Ὡ πολιτεία νεκρική, θάρτῳ κολογεράκι
 Βυζαντινὸ καὶ τοὺς παλιὸς καιροὺς θ' ἀναμετρήσω.
 Τάχα θὰ μοῦ γελάσουνε ζωστὲς ἀρχοντοπούλες;
 Μὰ εἶν' ἡ ζωὴ ἀνεπίστροφη κ' ἡ θύμησι ἐδῶ μένει
 Κ' εἶναι γυρτῆς οἱ αὐλόπορτες κ' οἱ τροῦλλοι γκρεμισμένοι
 Καὶ στοὺς ναοὺς δλόβαθα στοῦ δειλινοῦ τὴν ὄχρα
 Σβυσμένες εἶναι οἱ Δέσποινες καὶ τὸ χαμόγελό τους.

Ὡ Παναγιῆς νοσταλγικές, Χριστοὶ παρατημένοι...

Στέκεται ἀκόμη στὴν κορφὴ τὸ Φράγγικο τὸ κάστρο.
 Κι ἂν ὁ καιρὸς τοῦ γκρέμισε τίς τάπιες καὶ τοὺς πύργους
 Εἶναι τοῦ Ξένου ἡ θύμησι που ἤρθε νὰ στήσῃ βίγλες
 Κοντὰ στὴ Λακεδαιμονιά, στοῦ τραγουδιοῦ τῆ Σπάρτη.
 Καὶ ξάγναντα ὦ ἀνοίγματα, κι ὦ ἀγέρηδες, κι ὦ ξαῖθρες!
 Χάσκει βαθειὰ κι δλόφωτη κι ὄλο ἐγγρεμοὺς λαγγάδα
 Κι ἀπ' τ' ἀνηφόρι τὸ στενὸ στὴ ράχη τοῦ Ταυγέτου
 Παιδιὰ περνοῦν, Λακωνίσσες περνοῦν χωριατοπούλες,
 Κι ἀκοὺς ὀνόματα, φωνές, κραξίματα καὶ γέλια,
 Κ' ἔτσι ἡ ζωὴ δὲ στέρεψε κ' ἔτσι ἡ φυλὴ μεθάει.

Στ' ἄσπρα χαλάσματα ἤρθανε τὰ μαῦρα χελιδόνια!

ΓΟΥΡΤΥΝΙΑ

Ὅμοια μ' ἀηδόνια μέσα μου κ' οἱ τόποι κελαιδοῦνε!

Μέσα μου σκύβω καὶ γροικῶ τὰ κελαιδίσματά τους
 Καὶ λέω νὰ φύγω στὰ βουνὰ καὶ σ' ἄλλες νᾶρθω Ἑλλάδες
 Καὶ τοὺς ξανθοὺς τῆς Ἀττικῆς τοὺς γήλοφους ἀφήνω
 Μὲ τίς ἐρημικὲς ἐλιές καὶ τὸ γλυκὸ θυμάρι,
 Κ' ἔρχομ' ἐδῶ νέος Ἑλληνας κι ἀρχαῖος Πελεγοῦνος
 Στὰ βουνὰ πέρα, στὸ Μωριά μὲ τὰ ἑκατὸ τὰ κάστρα.
 — Τῆ χώρα ἐδῶ πῶς κραῖζουνε; Μ' ὄνομα ποιὸ τὴν ξέρουν;
 — Σκόρτα τῆ χώρα κραῖζουνε καὶ Μεσσαρία τὴν ξέρουν
 Γιατὶ κ' οἱ Ἀρκαδικοὶ βοσκοὶ τώρα μονάχα ἀπάνω
 Σ' ἀρχαῖκὲς χαμογελοῦν ὑδρίες ραγισμένες.

ᾠ Γορτυνία, Μεσσαριά, καὶ Σκόρτα, καὶ Ἀρκαδία!

Καὶ τώρα οἱ Φράγγοι πέρασαν καὶ πιά δὲν ἀγαποῦνε
 Τῆς Ἀχαΐας οἱ δέσποινες τῆς Ρωμανίας τ' ἀγόρια.
 Στὰ κάστρα τὰ βενέτικα βυζαντινὲς παντιέρες
 Τρικύμισαν καὶ πλάκωσαν φουσατά με σαρίκια
 Κι ἅπ' τὶς ραχοῦλες τὶς ψηλὲς καὶ τὶς βαθιεῖς λαγγάδες
 Ἄρματωλοὶ ροβόλησαν καὶ κλέφτες τραγουδήσαν.
 Ἔτσι κ' ἐσεῖς πατρίδες μου καὶ ὦ τόποι τραγουδάτε
 Κ' οἱ τόποι εἶν' ὅλοι Ἑλληνικοὶ κ' οἱ χώρες Ρωμιοποῦλες
 Καὶ τὰ χωριά ἔρωτεύτηκα μετὰ τὰ παλιὰ ξωκλήσια
 Καὶ τ' ἄσπρα ρεποθέμελα καὶ τῆς Φραγγιάς τὰ κάστρα.

Σὰν τὰ πουλιὰ σαλεύετε καὶ κελαιῖδατε, ὦ τόποι!

ΡΩΜΑΝΟΣ ΔΙΟΓΕΝΗΣ

Οἱ Τοῦρκοι στὴν ἀνατολὴ κ' οἱ Νορμανοὶ στὴ δύση!

Γαλέρες, Πρωτοκάραβε, στ' Ἀδρία τὸ κῆμα ρῖξε
 Γιατὶ πλακόνουν Νορμανοὶ στὰ Ἰταλικά καστέλια.
 Κι ἀπὸ τὴ Βασιλεύουσα θὰ φύγω καβαλλάρης
 Ἄτός μου—γιατὶ πάτησαν τ' ἀπελατίκια οἱ Τοῦρκοι—
 Στὸ Θέμα τῆς Ἀνατολῆς καὶ στὴ Λυκαονία.
 Μὰ θὰ γυρίσω νοσταλγὸς τροπαιοφόρος Ρήγας
 Στὰ λαγγεμένα τὰ νερά ξανά καὶ τὰ μπογαζία
 Γιατὶ ἀγαπῶ καὶ τῆς ζωῆς τὸ λυρικό μεθύσι,
 Γιατὶ ἀγαπῶ τὴ Ρήγισσα ποῦ καρτερεῖ στὸν Πύργο
 Μὲ τὰ βαρεῖα τ' ἀρώματα καὶ τὰ βαθειὰ κρεββάτια.

Καὶ τὴν Πορφύρα μοῦδωσε καὶ τὸ Φιλὶ ἡ γυναῖκα.

Εἶμ' Ἀσιάτης Ἑλληνας ἀπ' τὴν Καππαδοκία.
 Κι ἀνάψτε τὶς φωτιὲς παντοῦ στ' ἀπελατίκια πέρα
 Κ' ἡ σάλπιγγα ἡ χαλκόστομη κραυγὴ Πολέμου ἄς ρήξῃ.
 Κι ἀπὸ μπροστά μου νὰ διαβοῦν βυζαντινὰ φουσατά,
 Δεκάχοι κ' ἑκατόνταχοι, σπαθαροκαντιντάτοι,
 — Ἑλληνας, Οὐζοὶ, Βούλγαροι καὶ Φράγγοι καὶ Βαράγγοι,—
 Γιατὶ καὶ ἂν εἶναι ἀλλόφυλοι πλατειῆς κ' οἱ Ἑλλάδες εἶναι
 Γιατὶ ἀγαπῶ τὸ πάλαιμα καὶ τὸ τρικύμισμά του
 Γιατὶ ἀγαπῶ τὴ μοῖρα μου μ' ὅτι καὶ ἂν κρύβῃ μέσα
 Κι ἂν εἶναι δόξες κ' ἔρωτες ἢ παιδεμοὶ καὶ τύφλες!

Οἱ Τοῦρκοι στὴν ἀνατολὴ κ' οἱ Νορμανοὶ στὴ δύση!

ΛΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ